

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Hubáčka a soudců JUDr. Elišky Cihlářové a JUDr. Tomáše Foltase v právní věci žalobců: **a) Kruh pro občanskou společnost**, se sídlem Jižní 795, Hradec Králové, **b) Český svaz ochránců přírody, základní organizace ZO ČSOP „ORLICE“**, se sídlem Lhotecká 179/3, Hradec Králové a **c) Cesta trvalé prosperity, o. s.**, se sídlem Na Drahách 206, Hradec Králové, všichni zastoupeni JUDr. Ing. Tomášem Matouškem, advokátem se sídlem Dukelská 15, Hradec Králové, proti žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**, se sídlem Pivovarské náměstí 1245, Hradec Králové, v řízení o žalobě proti rozhodnutí Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, odboru územního plánování a stavebního řádu, ze dne 15. 11. 2013, č. j. 5277/UP/2013/Kul, o námitce podjatosti vznesené všemi žalobci proti soudcům Krajského soudu v Hradci Králové JUDr. Janu Rutschovi, JUDr. Pavlu Kumprechtovi, JUDr. Marcela Sedmíkové, Mgr. Marii Kocourkové, JUDr. Magdaleně Ježkové a Mgr. Heleně Konečné,

t a k t o :

Soudci Krajského soudu v Hradci Králové JUDr. Jan Rutsch, JUDr. Pavel Kumprecht a JUDr. Marcela Sedmíková **n e j s o u** vyloučeni z projednávání a rozhodování věci vedené u Krajského soudu v Hradci Králové pod sp. zn. 30 A 10/2014.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobci se žalobou ze dne 24. 1. 2014 adresovanou a doručenu téhož dne Krajskému soudu v Hradci Králové domáhají zrušení rozhodnutí Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, odboru územního plánování a stavebního řádu, ze dne 15. 11. 2013, č. j. 5277/UP/2013/Kul, o umístění stavby „Park Malšovice – Areál aktivit volného času Hradec Králové, multifunkční aréna a obchodně společenské centrum včetně infrastruktury“ na pozemcích v k. ú. Hradec Králové a k.ú. Malšovice u Hradce Králové vyjmenovaných v tomto rozhodnutí, změně využití tohoto území a umístění stavby „Kabelové vedení VN 35 kV“ na pozemích uvedených v tomto rozhodnutí, a přiznání odkladného účinku podané žalobě.

O žalobě a o přiznání odkladného účinku žalobě nebylo dosud rozhodnuto.

Žalobci v podání ze dne 10. 2. 2014, které bylo adresováno a doručeno Krajskému soudu v Hradci Králové následujícího dne, vznesli mimo jiné námitku podjatosti proti soudcům Krajského soudu v Hradci Králové, členům senátu 30 A, JUDr. Janu Rutschovi, JUDr. Pavlu Kumprechtovi a JUDr. Marcela Sedmíkové, kterým byla věc přidělena k rozhodnutí v souladu s aktuálním rozvrhem práce, a proti členkám senátu 31 A Mgr. Marii Kocourkové, JUDr. Magdaleně Ježkové a Mgr. Heleně Konečné, které přicházejí podle rozvrhu práce v úvahu jako náhradnice senátu 30 A. Žalobci současně navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozhodl

o vyloučení uvedených soudců z důvodu jejich podjatosti (§ 8 odst. 5 s. ř. s.) a věc byla přikázána jinému než místně příslušnému krajskému soudu (§ 9 odst. 1 s. ř. s.).

Žalobci především poukázali na to, že dva synové předsedy senátu JUDr. Jana Rutsche jsou registrovanými hráči fotbalového klubu FC Hradec Králové a že se tak uvedený soudce z tohoto důvodu dostává do kontaktu s funkcionáři uvedeného klubu a dalšími osobami spojenými s fotbalovým klubem. Fotbalový klub však opakovaně vyjádřil zájem o to, aby záměr Park Malšovice byl realizován, a veřejně mediálně oslavoval vydání žalobou napadeného rozhodnutí. Tento zájem souvisí se skutečností, že v případě realizace záměru má fotbalový klub obdržet od investora ECE dlouhodobou podporu ve výši cca 176 mil. Kč. Z tohoto důvodu tak má fotbalový klub významný zájem na realizaci uvedeného záměru. Také fanoušci fotbalového klubu projevují dlouhodobě vysoký zájem o realizaci záměru Park Malšovice. Jejich část vystupuje agresivně vůči osobám, které se staví proti záměru (např. na veřejné debatě v kinu Centrál v Hradci Králové dne 24. 1. 2014). Pokud by se tedy JUDr. Jan Rutsch podílel na rozhodování o žalobě a došlo-li by ke zrušení žalobou napadeného správního rozhodnutí mohou být děti JUDr. Jana Rutsche ohroženy agresivním jednáním fanoušků nebo negativními projevy ze strany funkcionářů či zaměstnanců fotbalového klubu. Za této situace vzbuzuje u žalobců obavy i skutečnost, že předseda senátu JUDr. Jan Rutsch nevidí důvod k postupu podle § 8 odst. 3 s. ř. s.

Soudce JUDr. Pavel Kumprecht je pak v dlouhodobě přátelském vztahu s vedoucím odboru územního plánování a stavebního řádu Krajského úřadu Královéhradeckého kraje Ing. M. P., a právě tento odbor vydal žalobou napadené rozhodnutí č. j. 5277/UP/2013/Kul. Soudce JUDr. Pavel Kumprecht v průběhu odvolacího řízení před Krajským úřadem Královéhradeckého kraje navštívil Ing. M. P. na jeho pracovišti na krajském úřadu.

Soudci Krajského soudu v Hradci Králové JUDr. Jan Rutsch, JUDr. Pavel Kumprecht, JUDr. Marcela Sedmíková, Mgr. Marie Kocourková, JUDr. Magdalena Ježková, Mgr. Helena Konečná, ale i zapisovatelky M. V., Bc. P. O. a M. T. navíc v letech 2001 – 2007 přicházeli na svém pracovišti do pracovního kontaktu s JUDr. Pavlem Staňkem, který byl v té době zaměstnancem Krajského soudu v Hradci Králové v pozici odborný asistent předsedy soudu a tiskový mluvčí. V současné době je JUDr. Pavel Staňka předsedou představenstva fotbalového klubu FC Hradec Králové, a .s. Jeho osobní vazby z tohoto soudu ke shora uvedeným osobám tak mohou přetrvávat i po jeho odchodu z krajského soudu. Za uvedené situace je proto nepochybné, že zájem na realizaci záměru Park Malšovice je i zájmem předsedy představenstva fotbalového klubu JUDr. Pavla Staňka. Vzhledem k extrémní výši přislíbené podpory pro FC Hradec Králové a .s. musí být při úvahách o případné podjatosti vzata v potaz i jen nízká míra pochybností u jednotlivých posuzovaných osob.

Předseda senátu JUDr. Jan Rutsch ve svém vyjádření ke vznesené námitce podjatosti uvedl, že ve výzvě ze dne 28. 1. 2013 sám upozornil účastníky řízení na skutečnost, která se týká členství jeho dvou nezletilých synů v mládežnické základně, a hráčské registrace v již uvedeném fotbalovém klubu, jehož sídlem má být stavba, jež je předmětem žalobou napadeného rozhodnutí. Považoval přitom za korektní, aby tato skutečnost byla účastníkům známa. V této souvislosti informoval i o tom, že přichází do kontaktu s funkcionáři, trenéry a hráči tohoto fotbalového oddílu. V uvedených skutečnostech však nespatřuje důvod pro postup podle § 8 odst. 3 s. ř. s. a na jeho přesvědčení o své nepodjatosti se nic nezměnilo. Se současným předsedou fotbalového klubu FC Hradec Králové JUDr. Pavlem Staňkem se zná ještě z dob působení tohoto funkcionáře na krajském soudu, kde s ním přicházel do standardního pracovního styku. Vzájemně si sice nadále tykají, ale nejsou v žádném bližším kamarádském nebo dokonce

pokračování

přátelském vztahu, který by byl způsobilý ovlivnit jeho poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům.

Soudce JUDr. Pavel Kumprecht ve svém vyjádření k námitce podjatosti nejprve uvedl, že se zná s Ing. M. P., vedoucím odboru výstavby a územního plánování Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, již od roku 1982, neboť byl jeho vedoucím na bývalém Východočeském Krajském národním výboru. Jsou skutečně velmi dobří přátelé a tykají si. To je ale vše, v čem je námitka podjatosti relevantní. Ing. M. P. se totiž nepodílí na rozhodování konkrétních správních věcí, protože výkonem státní správy jsou pověřeny jednotlivé úřední osoby. Danou věc o umístění Parku Malšovice rozhodovala Ing. V. K. a nikoliv Ing. M. P. Ing. K. zná jen podle jména a ani neví jak vypadá. Pokládá proto za absurdní, že by měl být podjatý jen z toho důvodu, že se zná s Ing. P., který je zaměstnancem žalovaného, aniž by se Ing. P. rozhodování dané věci účastnil. Naprosto podlé je ale tvrzení, že v průběhu odvolacího správního řízení navštívil Ing. P. v jeho kanceláři. Odvolací řízení probíhalo od 18. 3. 2013 do 15. 11. 2013, a v této době jmenovaného nenavštívil. Vzhledem k tomu, že každý, kdo vchází do budovy krajského úřadu, je lustrován bezpečnostní agenturou podle občanského průkazu a údaje o tom jsou vkládány do počítače, vyžádal si zprávu o tom, zda v budově krajského úřadu vůbec byl v roce 2013. Výsledek je ten, že v budově krajského úřadu v roce 2013 nebyl. Kdo si uvedenou lež vymyslel neví. Za celou dobu výkonu soudcovské funkce (23 let) se mu nestalo, aby byla zpochybňována jeho nestrannost s poukazem na přátelské vztahy s Ing. M. P., byť tyto jsou všeobecně známy v okruhu osob přicházejících do styku se stavebním právem. Z uvedených důvodů má za to, že podání advokáta JUDr. Ing. Tomáše Matouška jde v souvislosti s tím za hranici běžné slušnosti a je v rozporu s pravidly profesionální etiky advokátů a s jejich povinnostmi (čl. 17 odst. 2 etického kodexu). O věci samé nic nevěděl a nyní ví jen to, co je uvedeno v námitce podjatosti. O projednávané věci s ním také nikdo nemluvil, ostatně v uvedeném směru zná povinnosti soudce. S JUDr. Pavlem Staňkem se pracovně, ani jinak nestýkal a v podstatě ví jen to, že existuje. Na fotbal také nechodí. Z uvedených důvodů proto nemá k věci žádný vztah a necítí se být podjatým.

Soudkyně Krajského soudu v Hradci Králové JUDr. Marcela Sedmíková, Mgr. Marie Kocourková, JUDr. Magdalena Ježková a Mgr. Helena Konečná ve svém vyjádření k námitce podjatosti uvedly, že JUDr. Pavla Staňka znaly toliko z běžného pracovního styku a žádné bližší osobní vztahy mezi nimi nevznikly. Po jeho odchodu z krajského soudu s ním nejsou v žádném kontaktu. K věci samé, k účastníkům a k jejich zástupcům nemají žádný vztah.

Je-li účastníkem řízení vnesena námitka podjatosti všech soudců určitého soudu, a přitom je již zřejmé, kterému soudci (soudcům) je či bude věc přidělena, je účelné se zabývat otázkou podjatosti jiných než těchto soudců jen za předpokladu, že u soudců, kterým je či bude věc přidělena bude shledán důvod k vyloučení. V případě, že tomu tak není a že tedy nic nebrání v tom, aby soudci, jimž věc byla či bude přidělena, ji vyřizovali, postrádá zkoumání podjatosti dalších soudců daného soudu smysl, neboť vůbec není dán důvod ke změně okruhu soudců, kteří mají věc vyřizovat. I při posuzování námítky podjatosti je totiž nutno respektovat zásadu hospodárnosti řízení, která v daném případě velí postupovat tak, aby podjatost jednotlivých soudců byla prověřována jen potud, dokud se nenajde potřebný počet soudců, kteří jsou ve vztahu k věci nepodjatí a kteří tedy mohou ve věci jednat a rozhodovat (srov. i usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2006, č. j. Nao 32/2005 – 34, dostupné na www.nssoud.cz).

Žalobci v této věci vnesli námitku podjatosti proti soudcům Krajského soudu v Hradci Králové, členům senátu 30 A, JUDr. Janu Rutschovi, JUDr. Pavlu Kumprechtovi a JUDr. Marcela Sedmíkové, kterým byla věc přidělena k rozhodnutí v souladu s aktuálním

rozvrhem práce, a proti členkám senátu 31 A Mgr. Marii Kocourkové, JUDr. Magdaleně Ježkové a Mgr. Heleně Konečné, které přicházejí podle rozvrhu práce v úvahu jako náhradnice senátu 30 A. Vzhledem k tomu, že věc již byla přidělena senátu 30 A Krajského soudu v Hradci Králové, který rozhoduje ve složení: JUDr. Jan Rutsch, předseda senátu, JUDr. Pavel Kumprecht soudce, a JUDr. Marcela Sedmíková, soudkyně, zabýval se Nejvyšší správní soud nejprve tím, zda je námitka podjatosti relevantní ve vztahu k těmto třem soudcům (teprve byla-li by shledána důvodnou a byli-li by tito soudci vyloučeni z projednávání a rozhodování věci, přistoupil by Nejvyšší správní soud „v druhé fázi“ ke zkoumání podjatosti soudkyň Mgr. Marie Kocourkové, JUDr. Magdaleny Ježkové a Mgr. Heleny Konečné, které přicházejí podle rozvrhu práce v úvahu jako náhradnice senátu 30 A).

Podle ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci tehdy, jestliže se zřetelem na jejich poměr ke věci, ke účastníkům nebo ke jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti.

Podle ustanovení § 8 odst. 5 s. ř. s. účastník nebo osoba zúčastněná na řízení může namítnout podjatost soudce, soudní osoby, tlumočnicka nebo znalce. Námitku musí uplatnit do jednoho týdne ode dne, kdy se o podjatosti dozvěděl; zjistí-li důvod podjatosti při jednání, musí ji uplatnit při tomto jednání. K později uplatněným námitkám se nepřiblíží. Námitka musí být zdůvodněna a musí být uvedeny konkrétní skutečnosti, z nichž je dovozována. O vyloučení soudce rozhodne usnesením po jeho vyjádření Nejvyšší správní soud, a je-li namítána podjatost soudní osoby, tlumočnicka nebo znalce, senát po jejich vyjádření.

Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu a také Ústavního soudu vyplývá, že nestrannost soudce je především subjektivní psychickou kategorií, jež vyjadřuje vnitřní psychický vztah soudce k projednávané věci. Při posuzování námítky podjatosti je však třeba nestrannost vnímat i z hlediska objektivního, tzn. zkoumat, zda skutečně existují objektivní okolnosti, jež vyvolávají oprávněné pochybnosti o nezáujatosti soudce v konkrétním případě. Jak se k této otázce vyjádřil Ústavní soud, vyloučení soudce z projednávání a rozhodování ve věci má být založeno nikoliv jen na skutečně prokázané podjatosti, ale již tehdy, jestliže lze mít pochybnosti o jeho nepodjatosti; při posuzování této otázky je tedy třeba učinit úvahu, zda – s ohledem na okolnosti případu - lze mít za to, že by soudce podjatý mohl být (viz náleží Ústavního soudu ze dne 27. 11. 1996, sp. zn. I. ÚS 167/94, č. 127/1996 Sb. ÚS, <http://nalus.usoud.cz>). Otázka podjatosti nemůže být ve všech případech postavena zcela najisto, nicméně rozhodovat o této otázce je nutno vždy na základě existujících objektivních skutečností, které k subjektivním pochybnostem osob zúčastněných na řízení vedou. K vyloučení soudce z projednání a rozhodnutí věci však může v zásadě dojít teprve tehdy, když je evidentní, že vztah soudce k dané věci, účastníkům nebo jejich zástupcům dosahuje takové povahy a intenzity, že i přes zákonem stanovené povinnosti nebudou moci nebo schopni nezávisle a nestranně rozhodovat (srov. náleží Ústavního soudu ze dne 3. 7. 2001, sp. zn. II. ÚS 105/01, č. 98/2001 Sb. ÚS, <http://nalus.usoud.cz>). Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod; dále jen „Listina“). Tak jak zákon tuto příslušnost stanovil, je tato zásadně dána, a postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný.

Jinak řečeno, subjektivní hledisko účastníků řízení, případně soudců samotných, je podnětem pro rozhodování o eventuální podjatosti, avšak rozhodování o této otázce se musí dít výlučně na základě hlediska objektivního. To znamená, že není přípustné vycházet pouze z pochybností o poměru soudců k projednávané věci nebo k osobám, jichž se úkon přímo dotýká, nýbrž i z hmotněprávního rozboru skutečností, které k těmto pochybnostem vedly. Jak

pokračování

již konstatoval Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 27. 11. 1996, sp. zn. I. ÚS 167/94 (publ.: Sbírka nálezů a usnesení ÚS, sv. 6, č. 127), nejde pouze o hodnocení subjektivního pocitu soudce, zda se cítí nebo necítí být podjatý, anebo hodnocení osobního vztahu k účastníkům řízení, ale o objektivní úvahu, zda - s ohledem na okolnosti případu - lze mít za to, že by soudce podjatý mohl být.

K vyloučení soudce z projednání a rozhodnutí věci pak může dojít teprve tehdy, když je evidentní, že vztah soudce k dané věci, účastníkům nebo jejich zástupcům, dosahuje takové povahy a intenzity, že i přes zákonem stanovené povinnosti nebudou moci nebo schopni nezávisle a nestranně rozhodovat. Poměr k věci může vyplývat především z přímého právního zájmu soudce na výsledku projednávané věci. Tak je tomu v případě, kdy soudce sám by byl účastníkem řízení, ať na straně žalobce či na straně žalovaného, nebo v případě, že by mohl být rozhodnutím soudu přímo dotčen na svých právech (např. kdyby jinak mohl být osobou zúčastněnou na řízení). Vyloučen je také soudce, který získal o věci poznatky jiným způsobem než dokazováním při jednání (např. jako svědek vnímal skutečnosti, které jsou předmětem dokazování). Shodně to platí, že soudce má k účastníkům řízení, případně k jejich zástupcům příbuzenský, přátelský nebo zjevně nepřátelský vztah, příp. vztah ekonomické závislosti (viz NS 2 Cdon 828/96, Soudní judikatura 3/2000, str. 113; shodně Bureš, J., Drápal, L., Mazanec, M., Občanský soudní řád - Komentář, 5. vydání, str. 56). Pokud jde o vztah zjevně nepřátelský, touto otázkou se zabýval Ústavní soud v již citovaném nálezu sp. zn. I. ÚS 167/94, když uvedl, že v daném případě šlo o takový konflikt mezi rozhodující soudkyní a zástupkyní navrhovatelky, který svou povahou a intenzitou - označení rozhodnutí soudkyně za „právní zmetek“ a následná soudní dohra - je nepochybně dostatečným důvodem k tomu, aby v zájmu soudkyně samé o věci rozhodovala jiná osoba.

S přihlédnutím k výše uvedeným ilustrativním důvodům pro vyloučení je třeba dle názoru Nejvyššího správního soudu posoudit vztah soudce k věci nebo účastníkům, příp. jejich zástupcům, v daném případě současně ze dvou vzájemně se prolínajících hledisek, a to jaká je povaha tohoto vztahu a zda se jedná o zjevně intenzivní (např. bezprostřední, určitým způsobem individualizovaný) vztah. Soudce jako reprezentant veřejné moci může být (a často také je) objektem i neoprávněné kritiky ve sdělovacích prostředcích; současně je však třeba přepokládat a požadovat vyšší stupeň tolerance a nadhledu, než tomu je u jednotlivých občanů. Je třeba přihlídnout i k tomu, že princip nezávislého, nestranného a spravedlivého rozhodování je vůbec zásadním principem fungování soudní moci a je zákonnou, resp. ústavní, jakož i morální povinností soudců tento princip dodržovat. Korektně formulované stížnosti sice mohou vzbudit určitou nelibost dotčené osoby, avšak s ohledem na to, že tyto skutečnosti jsou běžnou součástí práce soudců, nelze jim zpravidla přičítat založení dostatečně intenzivního negativního vztahu k účastníkům, příp. jejich zástupcům.

Nejvyšší správní soud po vyhodnocení všech okolností daného případu dospěl k závěru, že vztah soudců Krajského soudu v Hradci Králové JUDr. Jana Rutsche, JUDr. Pavla Kumprechta a JUDr. Marcely Sedmíkové k projednávané věci a účastníkům řízení, příp. jejich zástupcům, není takové povahy a intenzity, aby objektivně mohl způsobit jejich podjatost.

Ve vztahu k předsedovi senátu JUDr. Janu Rutschovi odůvodňují žalobci svou námitku podjatosti v podstatě tím, že jeho dva nezletilí synové jsou členové mládežnické základny a registrovanými hráči fotbalového klubu FC Hradec Králové, že JUDr. Jan Rutsch se z tohoto důvodu jako otec obou synů dostává do kontaktu s funkcionáři tohoto klubu a dalšími osobami spojenými s fotbalovým klubem a že uvedený fotbalový klub má významný zájem na realizaci záměru „Park Malšovice“ (veřejně mediálně oslavoval vydání žalobou napadeného rozhodnutí a v případě realizace záměru má obdržet od investora ECE dlouhodobou podporu ve výši

cca 176 mil. Kč). Účast JUDr. Jana Rutsche na rozhodování o žalobě proti již vydanému rozhodnutí správního orgánu proto musí vzbuzovat obavy z hlediska jeho objektivitu a nestrannosti (došlo-li by totiž ke zrušení žalobou napadeného správního rozhodnutí mohou být děti JUDr. Jana Rutsche ohroženy agresivním jednáním fanoušků nebo negativními projevy ze strany funkcionářů či zaměstnanců fotbalového klubu).

Z výše uvedeného vyplývá, že důvodem vyloučení soudce pro podjatost je garantovat spravedlivý proces, jehož základním předpokladem je nezávislost a nestrannost, a nelze proto připustit, aby soudci rozhodovali v případech, kdy by mohli být na výsledku řízení jakkoliv přímo zainteresováni. U osobnosti soudce je třeba vždy vycházet primárně z toho, že se jedná o profesionála, který dokáže oddělit svoje soukromé zájmy od rozhodovací činnosti, na které se podílí, a u něhož je vždy na prvním místě respektování profesní a osobní cti.

Podle obsahu spisu (výzva na č. l. 37 ze dne 28. 1. 2013) JUDr. Jan Rutsch sám upozornil účastníky řízení, a to ještě před vznesením námitky podjatosti dne 10. 2. 2014, na to, že jeho dva synové jsou členy mládežnické základny a registrovanými hráči fotbalového oddílu FC Hradec Králové, a. s., tedy fotbalového oddílu, jehož sídlem by byla stavba, která je předmětem žalobou napadeného rozhodnutí. Současně dodal, že z tohoto titulu přichází pochopitelně do kontaktu s funkcionáři, trenéry a hráči tohoto fotbalového oddílu. Účastníkům řízení rovněž oznámil, že se necítí být podjatým a proto neoznámil podjatost předsedovi soudu, ale že jim přesto sděluje výše uvedené skutečnosti za účelem případného vznesení námitky podjatosti ve smyslu ust. § 8 odst. 5 s. ř. s.

Uvedené svědčí o tom, že JUDr. Jan Rutsch postupoval vůči účastníkům řízení zcela korektně a v souladu s profesní a osobní ctí soudce.

Pod tímto prizmatem je pak třeba hodnotit sdělení uvedeného soudce o tom, že z tohoto titulu (členství jeho nezletilých synů v mládežnické základně a hráčská registrace ve fotbalovém oddílu) přichází pochopitelně do kontaktu s funkcionáři, trenéry a hráči fotbalového oddílu.

Zákonná úprava nezakazuje soudci kontakty s funkcionáři, trenéry a hráči fotbalového oddílu, jehož dva hráči jsou synové tohoto soudce. Angažmá soudce v těchto kontaktech je omezeno obecnými zákonnými a morálními požadavky na tohoto soudce, které na něho klade zákon a jež jsou zmíněny shora..

Obecně je třeba předeslat, že dostane-li se soudce ve svém soukromém životě do kontaktu se soukromým subjektem, je zde třeba z hlediska možného vzniku podjatosti odlišovat běžné, každodenní situace, jako např. při nákupu věcí osobní spotřeby, kdy osoba prodejce nehraje prakticky žádnou roli. Jiná situace nicméně může vzniknout, dostane-li se soudce do právního vztahu se soukromým subjektem a důvod vzniku tohoto vztahu má pro něj zásadní význam: koupí si např. od stavební firmy dům. V těchto případech je - přinejmenším z důvodu vnějšího náhledu (objektivizovatelná rovina nestrannosti - viz výše) - vhodné, aby takovýto soudce nerozhodoval v případech, kdy je tato stavební firma účastníkem soudního řízení. Jinak řečeno, je třeba v praxi oddělovat situace, kdy dotýčný soudce v podstatě ani nerozlišuje, s kým vstupuje do právního vztahu, od situací mimořádných, kdy se osoba smluvního partnera může jevit jako zcela zásadní.

Tím spíše platí uvedené, pokud soudce v běžném životě navazuje či udržuje nezávazné vztahy spojené se sportem, v nichž účastníky těchto vztahů pojí jen běžné mezilidské vztahy či společné sportovní zájmy, z nichž nelze vyvozovat žádné zásadní důsledky.

pokračování

Takovými běžnými styky byly i kontakty JUDr. Jana Rutsche s funkcionáři, trenéry a hráči uvedeného fotbalového oddílu, nenadaných výkonnou mocí z hlediska rozhodování ohledně ekonomických a mimosportovních záležitostí, jehož hráči jsou i nezletilí synové tohoto soudce, kteří nejsou profesionály v pravém sova smyslu, jež proto nejsou z hlediska případné podjatosti podstatné. Výjimkou z tohoto pravidla však nejsou ani kontakty JUDr. Jana Rutsche se současným předsedou představenstva fotbalového klubu FC Hradec Králové, a. s., kterého tento soudce osobně zná ještě z doby jeho působení na Krajském soudu v Hradci Králové před několika lety, kde s ním přicházel do standardního pracovního styku. Je tomu tak proto, že si podle JUDr. Jana Rutsche oba sice tykají, ale nejsou v žádném bližším kamarádském či dokonce přátelském vztahu, který by byl způsobilý ovlivnit poměr soudce k věci, k účastníkům nebo jejich zástupcům. Opačný pohled na tyto vztahy by vedl až k absurdním a neúčelným důsledkům. Např. soudce by se nesměl podílet na rozhodování ve věcech, v nichž by jako účastník řízení vystupoval správní orgán, u něhož byl tento soudce někdy v minulosti jen zaměstnán. Takovýto výklad by mohl znamenat i nevyužití odborných znalostí a praktických zkušeností konkrétních soudců.

Na shora uvedených závěrech nemění nic ani tvrzení námitky podjatosti žalobců, že uvedený fotbalový klub má významný zájem na realizaci záměru „Park Malšovice“ (veřejně mediálně oslavoval vydání žalobou napadeného rozhodnutí a v případě realizace záměru má obdržet od investora ECE dlouhodobou podporu ve výši cca 176 mil. Kč).

Je tomu tak proto, že správní orgán může činit pouze to, co stanoví zákon (čl. 2 odst. 3 Ústavy, čl. 2 odst. 2 Listiny); na rozdíl od soukromých subjektů, které mohou činit vše, co není zákonem zakázáno (čl. 2 odst. 4 Ústavy, čl. 2 odst. 3 Listiny). V případě správních orgánů je zákonem založena jejich věcná a místní působnost, takže ten, kdo se účastní správního řízení, nemá na výběr, u kterého orgánu toto bude vedeno - tento orgán zpravidla není „zastupitelný“. Podjatost soudců ve vztahu ke správním orgánům, je nutno vykládat restriktivněji, než je tomu u ostatních účastníků řízení. Jiná je např. situace, kdy je soudce ve svém soukromém životě účastníkem správního řízení (např. podá žádost o vydání stavebního povolení, je daňovým subjektem apod.), tj. přijde do osobního kontaktu s některým správním orgánem, a současně přezkoumává rozhodnutí těchto správních orgánů v jiných věcech. O takový případ však v této věci nejde a nikdo z účastníků řízení to ani netvrdí. V posuzované věci vztah JUDr. Jana Rutsche ke správnímu orgánu, který žalobou napadeným rozhodnutím již rozhodl o umístění uvedené stavby, proto není takové povahy, aby bez dalšího mohl založit důvod podjatosti ve smyslu citovaného zákonného ustanovení. Žalobci tvrzený významný zájem fotbalového klubu FC Hradec Králové a. s. na realizaci záměru „Park Malšovice“ a případná dlouhodobá finanční podpora od investora nezakládá u předsedy senátu JUDr. Jana Rutsche poměr ve smyslu ust. § 8 odst. 1 s. ř. s. U tohoto soudce nelze dovést přímý právní zájem na výsledku projednávané věci, protože není ani rozhodujícím funkcionářem fotbalového klubu ani jeho majitelem nebo podílníkem. Poměr k věci nemůže založit ani to, že tento předseda senátu je otcem dvou nezletilých synů, kteří s ohledem na svůj věk a statut (nejde o profesionály a jde o zcela řadové fotbalisty) nemohou jakkoliv ovlivňovat dění a rozhodování ve fotbalovém klubu FC Hradec Králové a. s. V této věci nejde navíc jen o fotbalový klub. Záměr stavby celého Areálu aktivit volného času Hradec Králové, včetně multifunkční arény, obchodně společenského centra a infrastruktury, se jistě dotýká většího počtu obyvatel města Hradec Králové. Jinak řečeno, soudce JUDr. Jan Rutsch nemá se záměrem stavby vůbec nic společného až na to, že je otcem dvou nezletilých synů, kteří jsou řadovými členy mládežnické základny a hráčsky registrováni ve fotbalovém oddílu FC Hradec Králové, a. s.. Vyzozovat závěry z této skutečnosti s dopadem na podjatost soudce, navíc za již popsáno korektního přístupu soudce JUDr. Jana Rutsche k celé věci, by proto bylo zcela absurdní.

Relevantní z hlediska namítané podjatosti soudce JUDr. Jana Rutsche nejsou ani spekulativní úvahy žalobců o tom, že došlo-li by ke zrušení žalobou napadeného správního rozhodnutí Krajským soudem v Hradci Králové mohou být děti uvedeného soudce ohroženy agresivním jednáním fanoušků nebo negativními projevy ze strany funkcionářů či zaměstnanců fotbalového klubu.

V prvním případě by bylo věci pořadatelské služby a Policie České republiky, aby poskytly dětem ochranu před případným agresivním jednáním fanoušků fotbalového klubu, a v druhém případě by bylo nutno spoléhat na vyspělost funkcionářů či zaměstnanců a v nejhorším případě hledat ochranu minimálně u fotbalové asociace, eventuálně v jiném fotbalovém klubu.

Ve vztahu k soudci JUDr. Pavlu Kumprechtovi žalobci odůvodňují svou námitku podjatostí tím, že tento soudce je v dlouhodobě přátelském vztahu s vedoucím odboru územního plánování a stavebního řádu Krajského úřadu Královéhradeckého kraje Ing. M. P., že právě tento odbor vydal žalobou napadené rozhodnutí č.j. 5277/UP/2013/Kul. a že soudce JUDr. Pavel Kumprecht měl v průběhu odvolacího řízení před Krajským úřadem Královéhradeckého kraje navštívit Ing. M. P. na jeho pracovišti na krajském úřadu. JUDr. Pavel Kumprecht též musel z titulu své funkce soudce přicházet v letech 2001 až 2007 do běžného pracovního kontaktu s tiskovým mluvčím Krajského soudu v Hradci Králové a odborným asistentem předsedy tohoto soudu JUDr. Pavlem Staňkem, který je v současné době předsedou představenstva fotbalového oddílu FC Hradec Králové, a. s. Tyto osobní vazby mohou přetrvávat i po odchodu JUDr. Pavla Staňka z krajského soudu. Tato skutečnost je významná z hlediska podjatosti soudce v této věci, protože JUDr. Pavel Staňka má z titulu své současné funkce zájem na realizaci záměru Park Malšovice.

Je skutečností, že soudce JUDr. Pavel Kumprecht ve svém vyjádření k námitce podjatosti uvedl, že se zná od roku 1982 s Ing. M. P., vedoucím odboru výstavby a územního plánování Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, neboť byl jeho vedoucím odboru na bývalém Východočeském Krajském národním výboru a že jsou i jinak skutečně velmi dobří přátelé a tykají si. Z vyjádření tohoto soudce ale současně vyplývá, a je to potvrzeno i obsahem žalobou napadeného správního rozhodnutí, že se Ing. M. P. nijak nepodílel na rozhodování předmětné správní věci. Ze správního rozhodnutí o umístění stavby Parku Malšovice ze dne 15. 11. 2013 totiž vyplývá, že tuto věc rozhodovala Ing. V. K., a nikoliv Ing. M. P., která také rozhodnutí i podepisovala. Soudce JUDr. Pavel Kumprecht Ing. K. zná jen podle jména a neví ani jak vypadá. Obsahu spisu neodpovídá též tvrzení žalobců obsažené v námitce podjatosti, že JUDr. Pavel Kumprecht měl v průběhu odvolacího řízení před Krajským úřadem Královéhradeckého kraje navštívit Ing. M. P. na jeho pracovišti na krajském úřadu. Je tomu tak proto, že odvolací řízení probíhalo v roce 2013 do 15. 11. 2013, a v této době jmenovaného na krajském úřadě nenavštívil. O tom svědčí jednoznačně zpráva Ing. F. Ž. z Krajského úřadu Královéhradeckého kraje ze dne 17. 2. 2014, podle níž nahlédnutím do databáze evidence návštěv nebylo zjištěno, že by JUDr. Pavel Kumprecht v době od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2013 navštívil objekt krajského úřadu.

Opodstatněná není ani námitka podjatosti žalobců, pokud jde o jimi tvrzený možný vztah soudce JUDr. Pavla Kumprechta k předsedovi představenstva fotbalového oddílu FC Hradec Králové JUDr. Pavlu Staňkovi s poukazem na postavení posledně jmenovaného u krajského soudu. JUDr. Pavel Kumprecht totiž prohlásil, že se s JUDr. Pavlem Staňkem nijak nestýkal (a to ani pracovně), že utkáni v kopané nenavštěvuje, o celé věci nic nevěděl a nyní ví jen to, co je uvedeno v námitce podjatosti. Vzhledem k tomu, že žalobci ohledně uvedeného žádné podrobnosti neuvedli, nelze z hlediska podjatosti soudce stavět na domněnce žalobců, že JUDr. Staňka musel přicházet do běžného pracovního styku se všemi soudci i zaměstnanci krajského soudu a tyto osobní vazby mohou přetrvávat i po jeho odchodu z krajského soudu.

pokračování

Se zřetelem k prohlášení soudce JUDr. Pavla Kumprechta, že k věci nemá žádný vztah a že se necítí být podjatý, bylo by absurdní vyslovit jeho podjatost jen z toho důvodu, že se zná s Ing. P., který je zaměstnancem žalovaného krajského úřadu, aniž by se Ing. P. jakkoliv zúčastnil rozhodování v dané věci.

Ve vztahu k soudkyni JUDr. Marcela Sedmíkové žalobci odůvodňují svou námitku podjatosti tím že i tato soudkyně musela z titulu své funkce přicházet v letech 2001 až 2007 do běžného pracovního kontaktu s tiskovým mluvčím Krajského soudu v Hradci Králové a odborným asistentem předsedy tohoto soudu JUDr. Pavlem Staňkem, který je v současné době předsedou představenstva fotbalového oddílu FC Hradec Králové, a. s. Tyto osobní vazby mohou přetrvávat i po odchodu JUDr. Pavla Staňka z krajského soudu. Tato skutečnost je přitom významná z hlediska podjatosti soudce v této věci, protože JUDr. Pavel Staněk má z titulu své současné funkce zájem na realizaci záměru Park Malšovice.

V tomto směru je třeba zdůraznit, že soudkyně JUDr. Marcela Sedmíková uvedla, že JUDr. Pavla Staňka znala toliko z běžného pracovního styku a žádné bližší osobní vztahy mezi nimi nevznikly. Po jeho odchodu z krajského soudu s ním není v žádném kontaktu. K věci samé, k účastníkům a k jejich zástupcům pak nemá žádný vztah.

I zde je nutno uvést, že žalobci ohledně uvedených vztahů žádné podrobnosti neuvedli, a proto nelze z hlediska podjatosti soudce stavět na jejich domněnce, že JUDr. Staněk musel přicházet do běžného pracovního styku se všemi soudci i zaměstnanci krajského soudu a že tyto osobní vazby mohou přetrvávat i po jeho odchodu z krajského soudu.

Nejvyšší správní soud má z uvedeného za to, že neexistují žádné pochybnosti o nepodjatosti soudců Krajského soudu v Hradci Králové JUDr. Jana Rutsche, JUDr. Pavla Kumprechta a JUDr. Marcely Sedmíkové při projednávání a rozhodování uvedené věci z důvodu jejich poměru k věci, k účastníkům nebo jejich zástupcům. Je tomu tak především proto, že těmito soudci uvedené skutečnosti nesvědčí o dřívějších nebo současných vztazích a vazbách, které by zavdávaly v uvedeném směru jakékoliv obavy.

I skutečnost, že by žalobci byli případně přesvědčeni o opaku, ještě není důvodem, pro který by bylo nutno považovat uvedené soudce krajského soudu za podjaté. Žalobci mají nepochybně právo na svůj názor, ten však není podložen žádnou objektivní skutečností, z nichž by se mohl dovozovat opak. Z tvrzení žalobců ani ze skutečností, jež lze shledat ze soudního spisu, nevyplývají byť jen náznaky toho, že by zde existoval vztah uvedených soudců k dané věci, k účastníkům, případně jejich zástupcům, jež by dosahoval takové povahy a intenzity, že i přes zákonem stanovené povinnosti tito soudci nebudou moci nebo schopni nezávisle a nestranně rozhodovat.

Z obsahu spisu rovněž nevyplývá, že by se soudci Krajského soudu v Hradci Králové JUDr. Jan Rutsch, JUDr. Pavel Kumprecht a JUDr. Marcela Sedmíková podíleli na projednávání nebo rozhodování předmětné věci u příslušného správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Rozhodování věci v předchozím soudním řízení je třeba chápat nikoli časově (tedy jako jakékoliv řízení před správním soudem, jehož byli žalobci účastníky řízení a v němž se výše uvedení soudci nebo některý z nich podíleli na rozhodování), nýbrž instančně (srov. č. 53/2004 Sb. NSS). Vyloučen by byl jen soudce, který by o téže věci rozhodoval nejprve v řízení u krajského soudu (případně Městského soudu v Praze) a následně pak v řízení kasačním u Nejvyššího správního soudu. O takový případ zde vůbec nejde, a námitka v uvedeném směru také nebyla žalobci vznesena.

Zákon v ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s. stanoví, že důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech. Postup soudce v řízení o projednávané věci a rozhodování soudce v jiných – souvisejících či nesouvisejících – věcech proto nemůže již ze zákona vést k vyloučení soudce, byť by v těchto věcech byl žalobce neúspěšný (§ 8 odst. 1 s. ř. s. *in fine*). Právě v rozhodovací činnosti soudce se projevuje jeho nezávislost a účastníkův nesouhlas s právními závěry, které soudce dříve vyslovil, je při hodnocení otázek podjatosti nevýznamný. Postup uvedených soudců Krajského soudu v Hradci Králové v řízení o projednávané věci a jejich případné rozhodování v jiných věcech tedy nemá žádnou právní relevanci. Soudce může být vyloučen z rozhodování jen z objektivních důvodů, nikoli pro subjektivní přesvědčení účastníka řízení o nespravedlivosti dřívějšího rozhodnutí či neústavnosti postupu soudu, které se projevuje polemikou s názory soudu a jejich zpochybňováním. Zpochybňovat rozhodnutí soudu jistě lze; k tomu však slouží opravné prostředky (jsou-li přípustné), nikoli námitka podjatosti. Námitka v tomto směru však také nebyla žalobci vznesena, a o uvedený případ zde nejde.

Nejvyšší správní soud je proto přesvědčen, že uvedení soudci Krajského soudu v Hradci Králové - vědomi si svých ústavních povinností - jsou schopni ve věci rozhodovat nezájatě a nestranně. O námitce podjatosti žalobců vůči soudcům Krajského soudu v Hradci Králové JUDr. Janu Rutschovi, JUDr. Pavlu Kumprechtovi a JUDr. Marcele Sedmíkové proto rozhodl tak, jak je ve výroku tohoto usnesení uvedeno.

V důsledku tohoto způsobu rozhodnutí Nejvyššího správního soudu odpadá nutnost rozhodovat o delegaci nutné (§ 9 odst. 1 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. února 2014

JUDr. Jaroslav Hubáček
předseda senátu